

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Štěpána Výborného a soudců Karly Cháberové a Jana Kratochvíla ve věci

žalobce: **Statutární město Liberec**
sídlem nám. Dr. E. Beneše 1/1, 460 59 Liberec
zastoupen advokátem Mgr. Janem Dáňou
sídlem Václavské náměstí 837/11, 110 00 Praha

proti
žalovanému: **Ministerstvo financí**
sídlem Letenská 15, 118 10 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 2. 2018, č. j. MF-21988/2016/1203-15,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a průběh řízení před správním orgánem

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá přezkoumání v záhlaví uvedeného rozhodnutí, kterým Ministerstvo financí (dále jen „žalovaný“) zamítlo jeho návrh na zahájení sporu ze Smlouvy o poskytnutí dotace ze dne 22. 7. 2011, č. LB/1140/S (dále jen „smlouva o poskytnutí dotace“), kterou uzavřel žalobce jakožto příjemce dotace s Regionální radou regionu soudržnosti Severovýchod (dále jen „regionální rada“) jakožto poskytovatelem dotace. Předmětem smlouvy byl závazek poskytnout žalobci po splnění stanovených podmínek dotaci na realizaci projektu s názvem „Bazén Liberec“, reg. číslo CZ.1.13/2.1.00/27.01140 (dále také jen „projekt“).
2. Ze správního spisu k dané věci vyplynulo, že po poskytnutí dotace dospěla regionální rada v rámci své kontrolní činnosti k závěru, že část dotace je dotčena nesrovnalostí. Z toho důvodu dne 28. 7. 2015 vyzvala žalobce výzvou č. j. RRSV 11406/2015 k vrácení části dotace ve výši 24 066 751,07 Kč. Tuto částku žalobce vrátil dne 10. 9. 2015.
3. Žalobce dne 14. 6. 2016 podal žalovanému návrh na zahájení řízení ve věci sporu z veřejnoprávní smlouvy dle § 141 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Návrhem se žalobce domáhal určení, že náklady na vybudování potápěčské věže v rámci projektu „Bazén Liberec“ jsou způsobilými výdaji a regionální rada jakožto odpůrce je povinna vrátit žalobci část dotace ve výši 4 680 999 Kč.
4. Žalovaný žalobcův návrh zamítl napadeným rozhodnutím. V odůvodnění odkázal na § 22 odst. 6 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů“), podle něhož nastane nevyvratitelná zákonná domněnka, že k porušení rozpočtové kázně nedošlo, pokud příjemce dotace na výzvu poskytovatele dotaci vrátí. V řešeném případě není sporu o tom, že žalobce část dotace vrátil, a proto není prostor pro zkoumání, zda žalobce rozpočtovou kázeň objektivně porušil či nikoliv. Na tomto závěru nemůže nic změnit ani žalobcův argument, že vrácením dotace jednal v souladu s péčí řádného hospodáře, neboť zamezil navýšení částky penále a vzniku dalších škod. Pokud byl žalobce přesvědčen, že podmínky dotace neporušil, bylo na místě na výzvu nereagovat, a tím iniciovat daňové řízení, ve kterém by správce daně rozhodl o tom, zda rozpočtová kázeň byla porušena.

II. Podání účastníků řízení

5. Žalobce v žalobě namítá, že žalovaný chybně vykládá § 22 odst. 6 zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Žalobce uhradil částku dotace pouze z důvodu opatrnosti, neboť hrozilo, že by byl povinen uhradit penále ve výši jednoho promile z částky odvodu za každý den prodlení. Žalovaný ostatně v napadeném rozhodnutí uvedl, že žalobce se dostal do prodlení již dnem následujícím po dni porušení rozpočtové kázně, žalobci tedy reálně hrozilo vyměření penále počínaje již rokem 2012. Žalobce neměl možnost iniciovat přezkoumání správnosti výzvy v daňovém řízení, aniž by se vystavil riziku hrazení stále se

zvyšující částky penále. Z toho důvodu nemůže být výklad žalovaného správný, neboť v takovém případě by musel každý subjekt, který nesouhlasí s výzvou k vrácení dotace, podstoupit riziko případného penále. Daný postup by byl v rozporu s účelem a smyslem nakládání s veřejnými prostředky, které má být vedeno principem hospodárnosti.

6. Žalobce žádá, aby soud žalobou napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
7. Žalovaný ve vyjádření k žalobě odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a zopakoval, že v případě vrácení dotace již není možné věcně zkoumat, zda došlo k porušení rozpočtové kázně. Žalobce byl ve výzvě poučen o možnosti iniciovat daňové řízení, a pokud tuto variantu nezvolil, nemůže se následně dovolávat přezkumu vytýkaného pochybení. Jestliže byl žalobce přesvědčen, že výtka poskytovatele dotace nebyla oprávněná, měl jakožto řádný hospodář připustit, aby správce daně přezkoumal řádnost jeho postupu.
8. Žalovaný žádá, aby soud žalobu zamítl.
9. V replice ze dne 6. 8. 2018 žalobce zopakoval svoji žalobní argumentaci.

III. Argumentace účastníků řízení při jednání

10. Při jednání žalobce setrval na podané žalobě a odkázal na svá předchozí podání.
11. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout, kdy ocitoval soudní rozhodnutí, která potvrdila, že jeho postup byl souladný se zákonem.

IV. Posouzení žaloby Městským soudem v Praze

12. Soud dle § 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, v rozsahu žalobou tvrzených bodů nezákonnosti, kterými je vázán, podle skutkového a právního stavu ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
13. Podle § 22 odst. 6 zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů „(...) poskytovatel písemně vyzve příjemce dotace k vrácení dotace nebo její části ve stanovené lhůtě, zjistí-li na základě kontroly, že příjemce dotace porušil povinnost stanovenou právním předpisem, která souvisí s účelem, na který byly peněžní prostředky poskytnuty, nedodržel účel dotace nebo podmínku, za které byla dotace poskytnuta, u níž nelze vyzvat k provedení opatření k nápravě. V rozsahu, v jakém příjemce dotace vrátil dotaci nebo její část, platí, že nedošlo k porušení rozpočtové kázně. Výzva k provedení opatření k nápravě a výzva k vrácení dotace nebo její části není pro příjemce dotace závazná. Poskytovatel vhodným způsobem bez zbytečného odkladu informuje o vydání výzvy k provedení opatření k nápravě, o vydání výzvy k vrácení dotace a o tom, zda příjemce dotace výzvě vyhověl, orgán příslušný podle odstavce 9 nebo 11 k rozhodnutí o uložení odvodu“.
14. V řešeném případě je nesporné, že žalobce s regionální radou uzavřel smlouvu o poskytnutí dotace, která je svým charakterem veřejnoprávní (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 11. 2013, č. j. 9 Afs 38/2013-53). Z obecného hlediska jsou tedy

spory ze smlouvy o poskytnutí dotace řešeny v režimu sporného řízení podle § 141 správního řádu, přičemž v projednávaném případě byl orgánem příslušným k rozhodnutí sporu žalovaný v souladu s § 10b odst. 1 písm. a) zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

15. Podle ustálené judikatury správních soudů platí, že kterákoliv ze stran veřejnoprávní smlouvy se může dožadovat ochrany, pokud se domnívá, že druhá strana porušila ustanovení smlouvy nebo smlouvu nedodrжуje (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2014, č. j. 2 Afs 75/2013-55). Žalobce využil svého práva a návrhem na zahájení sporu ze smlouvy o poskytnutí dotace se domáhal, aby žalovaný autoritativně rozhodl, že regionální rada má povinnost vrátit žalobci část dotace.
16. Podstatou sporu v řešené věci je tedy posouzení, zda žalovaný nepochybil při výkladu § 22 odst. 6 zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, na jehož základě shledal žalobcův návrh nedůvodný.
17. Soud nejprve z obecného hlediska uvádí, že v případě porušení rozpočtové kázně je porušitel povinen provést odvod za porušení rozpočtové kázně do rozpočtu, z něhož mu byly peněžní prostředky poskytnuty (srov. § 22 odst. 4 zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů). O této skutečnosti rozhoduje správce daně, v daném případě úřad Regionální rady regionu soudržnosti dle § 22 odst. 11 písm. b) téhož zákona v rámci řízení vedeného podle zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu (dále jen „daňový řád“). Při něm správce daně zjišťuje, zda prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu byly použity tak, jak bylo při jejich poskytnutí určeno; v opačném případě může rozhodnout o odvodu neoprávněně použitých prostředků.
18. Zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů zároveň v § 22 odst. 6 umožňuje, aby se příjemce dotace vyhnul vedení daňového řízení, a tím zabránil uložení odvodu včetně penále za porušení rozpočtové kázně. Pokud si je příjemce dotace vědom svého pochybení, má možnost k výzvě poskytovatele peněžní prostředky vrátit, čímž zahradí porušení rozpočtové kázně. V takovém případě daňové řízení neproběhne, neboť platí, že k porušení rozpočtové kázně nedošlo.
19. S ohledem na právě řečené se soud plně ztotožňuje se závěrem žalovaného, že vrátí-li příjemce dobrovolně k výzvě poskytovatele dotaci nebo její část, není již následně možné věcně zkoumat vytýkané pochybení. V takovém případě ze zákona vzniká nevyvratitelná právní domněnka, že k porušení rozpočtové kázně nedošlo, což z podstaty věci vylučuje řízení, v rámci něhož by se rozhodovalo o tomto porušení. Uvedené platí tím spíše, že jediným kompetentním orgánem pro rozhodování o odvodu za porušení rozpočtové kázně je správce daně stanovený v § 22 odst. 11 písm. b) zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, nikoli žalovaný. Ustanovení § 22 odst. 6 téhož zákona tedy nelze vykládat tak, že by umožňovalo příjemci dotace „dočasně“ vrátit peněžní prostředky a následně se ve sporném řízení domáhat jejich opětovného poskytnutí.
20. Na uvedeném nemůže nic změnit ani argumentace žalobce, že vrácením dotace jednal s péčí řádného hospodáře, neboť tímto způsobem zamezil případnému navyšování penále za prodlení s odvodem za porušení rozpočtové kázně. Soud zdůrazňuje, že výzva poskytovatele dotace není pro příjemce závazná (srov. § 22 odst. 6 zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů) a bylo čistě na žalobci, jakou strategii zvolí – zda dotaci vrátí, pokud si byl vědom svého pochybení, či v případě nesouhlasu s kontrolními závěry bude svůj postup hájit před správcem daně v daňovém řízení. Rovněž bylo možné dotaci

vrátit pouze v části. Pokud žalobce podmínky poskytnutí dotace dodržel, o čemž je, jak tvrdí v žalobě, přesvědčen, odvod za porušení rozpočtové kázně ani související penále by mu nebylo uloženo.

21. K obdobnému závěru ostatně dospěl i Nejvyšší správní soud, který v rozsudku ze dne 12. 1. 2017, č. j. 5 Afs 219/2016-27, uvedl: „*smyslem výzvy k vrácení dotace je především upozornit příjemce dotace na skutečnost, že se dopustil pochybení a porušil podmínky, za nichž mu byla dotace poskytnuta, a umožnit mu dotaci, popř. její část, bez jakékoli sankce vrátit. Jakkoli mohou být pohnutky stěžovatele, který dotaci vrátil, aby se vyhnul případnému postihu, pochopitelné, je nutno konstatovat, že tuto strategii si zvolil stěžovatel sám; není rozhodné, zda svým postupem akceptoval zjištění žalovaného (což popírá) či zda pouze eliminoval možné negativní, a jak tvrdí, likvidační následky v případě kontroly správce daně a sankčního vyměření odvodu a penále*“.
22. Byť Nejvyšší správní soud vyslovil citované závěry ve vztahu k zákonu č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, dle zdejšího soudu jsou plně aplikovatelné i na řešený případ. Žalobce k výzvě poskytovatele dotace peněžní prostředky vrátil, čímž uznal své pochybení a nastolil nevyvratitelnou právní domněnku, že porušení rozpočtové kázně nenastalo. Tímto způsobem tedy dobrovolně vyloučil přezkum správnosti kontrolních závěrů a je nerozhodné, co bylo motivací takového postupu.

V. Závěr

23. Žalobce se svými námitkami tedy neuspěl; jelikož v řízení o žalobě nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti, městský soud zamítl žalobu jako nedůvodnou.
24. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení; žalovanému pak v řízení o žalobě nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 13. ledna 2020

JUDr. PhDr. Štěpán Výborný, Ph.D. v. r.
předseda senátu